KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

18.10.2016
Dnro: 154/01/2016

Eduskunnan sivistys- ja tiedejaosto

Viite: Lausuntopyyntö

Asia: HE 134/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti toteaa lausuntonaan seuraavaa

Talousarvioesityksessä vuodelle 2017 on viraston momentille 29.80.06 esitetty leikkauksia yhteensä 442 000 euron edestä (-6,8 %). Vuosina 2014–2017 vähentyneet määrärahat (-19 %) muodostavat kasvavan riskin viraston monialaisten lakisääteisten tehtävien hoidolle sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovittujen tulostavoitteiden toteutumiselle.

Leikkausten vaikutukset julkisten palveluiden digitalisoinnille (hallituksen kärkihanke)

- Yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen pyrkivät tavoitteet eivät täyty. Audiovisuaalisen perinnön digitointi ja avaaminen nettiin oppilaitosten ja kansalaisten saavutettaviksi hidastuu huomattavasti. Jatkuva resurssien leikkaaminen johtaa toiminnan supistumiseen.
- Instituutti on hallitusohjelmassa nostetun digitalisaation kannalta keskeinen kulttuurialan toimija: kansallinen audiovisuaalinen historia on KAVIn digitoinnin varassa; esim. kansallisen elokuvakulttuurin digitointi on suhteellisen hidasta työtä, leikkauksien seurauksena aineistojen digitointiin kuluu kymmeniä vuosia, jolloin niiden saavutettavuus siirtyy kauas tulevaisuuteen.
- Vanhan aineiston digitointi vaatii silmiä ja käsiä, ammattitaitoista työvoimaa. Säästöt työvoimassa tulevat vasta sitten kun vanhat aineistot on digitoitu ja kun kaikki uusi aineisto on alkujaan digitaalista.
- Digitaalinen radio- ja tv-ohjelmavirran tallentaminen vaarantuu. Kulttuuriaineistojen tallettamista ja säilyttämistä koskevan lain mukaisesti KAVI tallentaa digitaalisesti ohjelmavirtaa kattavasti eri kanavilta: kun säästömielessä ryhdytään karsimaan kanavien määrää, tallennettuun historiaan tulee katkos.

Vaikutukset lasten ja nuorten media- ja monilukutaitoon

- Medialukutaito on digitalisoituneen yhteiskunnan keskeisiä kansalaistaitoja, ja sen edistäminen on yksi KAVIn tehtävistä. Mediakasvatustietoisuuden lisääminen on keskeisimpiä keinoja edistää mediakasvatusta, kansalaisten mediataitoja ja turvallista mediaympäristöä. Tämä edellyttää julkiseen keskusteluun osallistumista, tiedotus- ja opetusmateriaalien tuottamista, viestintäkampanjoita sekä kansallisia ja kansainvälisiä asiantuntijatapaamisia ja ammattilaisten koulutuksia. Nämä tavoitteet eivät voi toteutua täysipainoisesti, kun resursseja leikataan.

Vaikutukset kuvaohjelmalain toteutumiseen

- KAVI hoitaa lastensuojelullista tehtävää valvomalla kuvaohjelmalain toteutumista. KAVI kouluttaa kuvaohjelmaluokittelijoita, valvoo heidän toimintaansa, ottaa vastaan yleisöpalautetta, pitää yllä kuvaohjelmatietokantaa, valvoo kuvaohjelmien tarjoamista ja alan tekemiä käytännesääntösopimuksia. Näitä tehtäviä hoidetaan äärimmäisen niukalla resurssilla. Nykyiset leikkaukset tarkoittavat toiminnan merkittävää hidastamista ja valvontatehtävän vaarantumista.

Vaikutukset KAVIn henkilöstöön

- Vähenevän kehyksen vaikutusta ei voida enää pelkästään kulukuuria ja säästötoimia jatkamalla sekä toimitiloja pienentämällä saada hallintaan. Täyttämättä on jouduttu jättämään jo kahdeksan virkaa. On löydettävä uusia säästökohteita ja keinoja vajeen kattamiseen.
- Vuonna 2014 aloitettujen säästötoimien jälkeen KAVIn on mentävä vuonna 2017 lomautuksiin ja seuraavina vuosina huomattaviin irtisanomisiin.
- Pienelle virastolle henkilöstö on korvaamaton voimavara. Ilman riittäviä henkilöstöresursseja joudutaan lakisääteisiä toimintoja heikentämään, hidastamaan ja karsimaan.

Hallituksen kärkihankkeet, audiovisuaalisen kulttuuriperinnön säilyttäminen ja saatavuuden turvaaminen digitalisaation kautta sekä turvallisen mediaympäristön kehittäminen, uhkaavat vaarantua, mikäli leikkauksia vuodesta toiseen jatketaan.

Matti Lukkarila
johtaja
matti.lukkarila@kavi.fi
+358 295 338 113